

FOLK OG LAND

Jørgen Sivertsen
Pensjon 100

Nr. 32. — 8. årgang

Lørdag 24. oktober 1959

LØSSALG 65 ØRE

Vi har hatt rett - men for tidlig

Fastslo franskmannen professor Henri Lèbre i sin tale ved stevnet i Coburg

Som vi meddeler på annet sted i dagens avis, har Den Ungeuropeiske Arbeidskrets hatt et arbeidsmøte i Coburg, hvor blandt andre franskmannen Henri Lèbre talte. Han sa blandt annet:

Jeg har kjent tyskerne i snart 45 år nå. Som student i historie og filosofi ved Sorbonne var jeg hurtig blitt fortrolig med det tyske tankegods. Jeg manglet bare det personlige bekjentskap med de tyske mennesker.

Jeg tør si at det første møte forløp uvanlig nok, for jeg behøvte ikke å reise til Tyskland — tyskerne kom til oss — og til og med uten å være innbudt. Dertil var det litt vanskelig å underholde seg med dem, for dengang gikk det temmelig høyrøstet for seg mellom Belfort og Dünkirchen.

(Forts. s. 8)

ET SORGENS MINNE

24. OKTOBER 1945:

«Hugget i Knut Alfsøns panne var et hugg i Norges hjerte — — —»

USA's OVERGREP MOT «FIENDTLIG» PRIVATEIEDOM

Foruten Knut Hamsun arbeider fremdeles Richard Strauss, Franz Lehár og andre stormenn for den amerikanske statskassen

Lavt regnet er det beslagnat verdier for ca. 2 milliarder kr.

Vår store allierte USA betrakter som bekjent nordmannen Knut Hamsun og også noen få andre norske enkeltpersoner som krigførende stater og har beslagnat deres tilgodehavender m.v. i statene som «fiendtlig eiendom». Det er naturligvis et klart rettsbrudd og det er en skam at den norske stat ikke har sørget for å ta seg av denne sak på en skikkelig måte. Det er bare stortingsmann Sverre Løberg, den meget allsidige, som forsøkte å lage seg en plattform på å ta seg av den forfulgte Hamsun sak etter først selv å ha vært en av de fremste i forfølgelsen både av Hamsun og hans meningsfeller. Det er jo utrolig hva en kan prestere i norsk politikk av dag! Som takk for den edle innsats, som naturligvis ikke har ført til noe som helst, er Løberg blitt heiet opp med tekst og bilder i bladet «Segelfoss Tidende», som er så «kulturelt» at det til og med kan sluke en Sverre Løberg. Ellers er spørsmålet om «fiendtlig eiendom» i USA noe som beskjefter mange. I vår svenske kollega «Fria Ord» skriver merket H. M. P. følgende interessante artikkel om spørsmålet:

USA har som kjent utnevnt seg til det tyske folks spesielle beskytter og venn helt fra den kalde krigen begynte for ca. 10 år siden. Det tyske folk — iallfall den del av det som har den fordel å være medborgere i Bonnrepublikken — har også i årenes løp lært seg å se opp til Det Hvite Hus, State Departement og Pentagon som et av forsynet spesielt utsett redskap til å vareta den tyske nasjons interesser i denne sørgelige verden. At også den gamle forbundskansler Konrad Adenauer er en, om enn mere lokalbetont, representant for det amerikanske forsyn har vesttyskerne likeledes med from overbevisning avfunnet seg med, og derfor avholdt seg fra å øve noen slags kritikk mot ham. En har på sine hold dadlet denne vesttyske autoritetsdyrkelse og pekt på den som bevis på hvor lite det tyske folk trass i de vestalliertes omskoleringsanstrengelser og demokratiske anskuelsesundervisning har formådd å tilegne seg ekte demokratiske dyder og manerer, men alle slike bebreidelser må i bunn og grunn betraktes som urettferdige og meningsløse. Her er det nem-

lig mindre spørsmål om politikk enn om religion.

Bonnrepublikkens Wirtschaftswunderland er jo stort sett skapt av Amerika, fra begynnelsen av grunnlagt på et fundament av dollarkapital, etter at den tyske markvalutaen var blitt nedskrevet til en liten brøkdel av sin førkrigsverdi. De gjennom krigs- og nederlagskatastrofen lussfattige tyskere hadde ikke

Komponisten Richard Strauss arbeider post mortem som Knut Hamsun og Frantz Lehár for den amerikanske statskasse — de er alle USA's «fiender».

Også grev Danilo jobber idag for USA

mange illusjoner igjen her i verden, men da i nødens stund marshallhjelpens dollarmillioner begynte å regne ned over dem, nølte de ikke med å skaffe seg en hel haug med nye illusjoner til erstatning for de tapte. Den første av disse illusjoner var å betrakte den amerikanske livredningsaksjonen som et bevis på amerikansk generøsitet og til og med anger. Den annen var å betrakte USA som Gods own country og regjeringen i Washington som Vårherres generalagent på jorden, særlig når det gjaldt alle slags politiske, økonomiske og tekniske anliggender. Derfra var jo ikke skrittet langt til selv i forbundskansler Adenauer, vesttysk regjeringssjef av USA's nåde, å se en av det amerikanske forsyn særskilt utvalgt og med ekstraordinære egenskaper og fullmakter utrustet garant for det tyske folks lykke og fremgang.

*

Stort sett har denne tyske kulsviertro på USA, Eisenhower og hans forbundskansler i Bonn holdt seg gjennom årene, tiltross for at mange skuffelser har satt den på hard prøve. Til de største av disse skuffelser får en vel regne at USA fremdeles 14 år etter krigens avslutning ikke (Forts. s. 6).

90 år — ennå ung

Oberstinne Smith-Kielland

En dag i denne sommeren som ikke vil slutte gikk jeg med min veiviser, banksjef Heimbeck til den torneroseaktige eiendom Holtane, Tjømø — for å hilse på oberstinne Ragnhild Johanne Smith-Kielland født Duborgh, som fyller 90 år den 30. oktober.

Utenfor huset stod en vidunderlig kanskje oldnorsk blomst. Den levet og frydet seg blandt ukrutt. Slik som noen gjenlevende adelige må.

Bare ett eneste blikk på denne stridsdyktige dame kunne overbevise intervjueren om at her behøvet man ikke stable objektet åndelig talt på benene for i det hele tatt å kunne presentere jubilanten så noenlunde for leserne — hva som tiest skjer i pressen ved slike anledninger. — Nei, overfor denne bemerkable olympier var det journalisten som ikke et øyeblikk måtte senke sin gard — for ikke å sakke akterut i dansen!

Tankens klarhet lynte i øynene da hun stilte det avgjørende spørsmål: Er du i balanse?

Balansen — sa hun — kunne bare innøves på hesteryggen!

Hun hadde lært den der, men fremfor alt hennes elskede mann, den olympiske rytter, oberst Ingvald Smith-Kielland. Jeg så en premie blandt andre, en statue av en hest i sølv. Den var så stor som en foxterrier.

Hva mente Deres mann, oberst Smith-Kielland om Norges forsvar?

— Han sa at det ikke var brukbart! Det hadde han konstaterert ved den siste manøver han ledet.

Obersten hadde daglig for sine øyne en innskrift som finnes i huset:

Sannheten er lysets gudinne som sitter ved Vår Herres side.

Da flyene kom over her 9. april sa han:

Regjeringen har sagt at Norge er nøytralt. Vi må være nøytrale. Norge kan ikke slåss. Han var NS, som Jens Bjørneboes major. Obersten var urokkelig for Nasjonal Samling — også i nederlagets stund.

Vi ser på veggene, hvor det henger nasjonalgallerimalerier av hennes i ung alder døde sønn Einar. Disse skjønne bilder går etter intervjuerens usakkyndige skjønn utenpå Munch! Man må betages av denne skatt på Holtane. Ellers har jo oberstinnen andre vellykkede og velanbragte barn, f. eks. hoffsjef, m.m. Ingv. Smith-Kielland.

Hun ville gi stedet til Tjømø Kommune som et minne om henne og obersten. Hun ville ikke glemme 1945. Men hun ville gjøre noe godt mot barna til dem som ikke visste bedre. Vi hørte således oberstinnens siste vilje forsåvidt, skjønt vi var klar over at hun kanskje kom til å overleve oss.

Møtte De eller noen som er verdt å minnes?

— Ja, ved siden av studentene Christie, Hambro og Worm-Müller, som hadde tatt mål av seg til å bli ledere av Norge — så må jeg nevne dikteren Obstfelder.

Hver gang han kom inn ble det stilt. Det ble ikke stilt når Nils Kjær og Gunnar Heiberg kom. Hadde jeg ikke hatt min vidunderlige mann, kunne jeg blitt en vandrør med Obstfelder!

Men jeg fant balansen på hesteryggen og hun viser meg et vidunderlig bilde fra sine bragders tid til hest på en av oberstens fullblods.

Hun hadde levet sitt liv på toppen i Norge — med hoff og stab og vet hvem er hvem!

Oberst Smith-Kielland ble sendt av forsvarsminister Georg Stang til Belgien for å studere festninger.

Obersten kom ikke inn med de belgiske militære sjefer, fordi Norges status dengang var slik at den svenske representant grev Wrangleil kunne hindre Smith-Kielland i å få de rette forbindelser.

Da sa Georg Stang, Norges hittil uovertrufne forsvarsminister: «Du skal få tre Olavsordener i lommen — så får du hjelp». Slik hjalp han Ingvald til å skaffe Norge forsvar, blandt annet Oscarsborg, sier fru.

Da Nansen kom tilbake fra

Odd Nansens dobbeltmoral

Hans arbeide for politiske flyktninger er meget prisverdig. Det ser ut til at han i denne henseende vil etterape Quisling og sin store far. Men han er ikke konsekvent. Først roper han hurra for den røde hær, som trenger frem i Europa og Asia. Deretter vil han hjelpe dem, som flykter for denne hær. Men han innlater seg på enda mere inkonsekvente handlinger. På samme tid som han søker å støtte politiske minoriteter i andre land, søker han av all makt å skade de politisk forfulgte her hjemme. Det er tydelig at han bare søker verdens ære, og den vil han nok få. Men hvordan vil han forsvare sin handlemåte for Guds domstol?

Jådåren pr. Steinkjer
11/10 1959.

R. Sandstad.

«Det krigerske Tyskland» og jødene

Redaksjonen sees å ha innledet min artikkel om ovennevnte tema med en illustrasjon som viser at jødene i London antesiperte den engelske krigserklæring i 1939, og således var delaktige i den hets som førte til verdenskrigens utbrudd.

Jeg synes ærlig talt ikke at man kan bebreide jødene denne innstilling etter den overløst de led i Tyskland, men ønsker ikke å ta parti for noen av partene i denne kontrovers, som heldigvis ikke har noen betydning for oss.

F. K.

Nordpolen var hun i stor middag i den anledning. Hun hadde professor Ernst Sars, tilbords. Han var en stor dame-Mons, sier hun.

Ved «frigjøringen» 1945 kom lensmannsdrengen og begjærte den pensjonerte obersts våben. Han skulle ha 1.500.— kroner i bot for «landssvik». Har du ikke noe penger i annen etasje sa obersten, så vi kan få dette menneske ut.

Hun sier om Knut Hamsun, som opplevet noe lignende:

Du kunde dvele

• Du kunde falde i staver.

De røde jern kunde du bevare.

Dette ord bevare inspirerte henne til å si: Jeg er begeistret for Anders Hafskjold som har vært her på Holtane.

Jeg er i bund og grund et upolitisk og diplomatisk menneske, men om nutiden vil jeg si: «Hukommelsestap» og løgn er tvillinger, sa oberstinne Smith-Kielland.

A. L.

Avlad

Tyskland er villig til å betale erstatning til «nazismens ofre» som det heter, og det vil vel stiline litt med hetsen mot tyskerne i den norske presse — hvis England vil. I en av Aftenpostens kronikker — jeg husker ikke tittelen lenger — sto det at hvis tyskerne bare betaler erstatningene vil man søke å oppå vennskapelige forbindelser og man vil da lettere kunne tilgi. Har man hørt maken til usmakelighet? Våre forretningsfolk har såvisst ikke hatt noen skrupler eller noen vanskeligheter med «å tilgi» i sin iver etter å skaffe seg tyske agenturer.

Noen enkelte norske skriblere har hatt det så travelt med tyskernes sjel, de kan likesom ikke riktig stole på tysk demokrati og fredsvilje. De fantaserer om at krigeren og hevneren ligger der latent og bare venter på en anledning til å slå til. Særlig er preusserne skumle. Slik kan dårlig samvittighet ytre seg.

Er det nu bare Tyskland som har forbrutt seg? Hva med England og Frankrike? Når akter de å gjøre opp for den skade de har påført vårt land, og spesielt NS-folket, direkte og indirekte?

Vi kan jo nevne endel tilfalepunkter:

1. Krenkelse av vår integritet for 1940 og de følgende år.

2. Intrigert Tyskland til angrep på Norge.

3. Organisert spionasje og illegale grupper. Organisert og trenet «commandos», spesielt beregnet på å påføre ikke bare okkupasjonsmakten, men også NS-folk og tyskernes venner skade og død.

(Commandogrupperne ble lært opp i gangsteryrket, ble fortrolig med sprengstoffer, sjofle knep og kniv, de lærte å drepe lydlost. Motstanderen skulle drepes, ikke bare uskadeliggjøres som etter den klassiske krigs regler.)

4. Organisert løgnpropaganda mot NS og for å skaffe splid innen vårt folk.

5. Gitt de norske som dro til England impulser med hensyn til hvorledes de skulle fare frem mot NS og tyskersympatisører.

(For å bevise denne påstand skal nevnes framferden mot de kvinner som hadde omgang med tyskerne — å klippe av dem håret. Denne råskapen ble først praktisert av Titos kommunistiske bander i Jugoslavia. Ifølge generalfeltmarskalk Mannerheims memoarer hadde England sammen med Sovjet en finger med i spillet da Jugoslavias tyskvennlige regjering og konge ble fordrevet ved et kupp. Det var dette kupp bl. a. som ga tyskerne grunn til å marsjere inn i Russland.

Englands Secret Service

arbeidet i Jugoslavia og tok med seg dette «tipset med hårklipping» hjem, og anbefalte pøbelstreken anvendt som terror mot norske kvinner. Nordmennene hadde ingen føling med jugoslaverne under krigen, den kom først etter krigen — og nu er det bare velstanden.)

6. Etter krigen oppkastet engelskmennene seg som aktører her i landet — aktor i min sak opptrådte i engelsk uniform i retten. På Akershus huserte en engelsk major.

7. Fremskyndet til fortsatt hets også i årene etter krigen. Russell — lord of Liverpool's bøker kan stå som eksempler på en hets av første klasse, en av Vansittarts arvtagere.

Da engelskmennene kom hit til landet etter den tyske kapitulasjon, overtok de samtidig okkupasjonen. De overtok også naturligvis all tysk eiendom, våpen, matvarelagre etc., etc., og de hadde anledning til å blande seg inn i forhold som nevnt i pkt. 6., men de forsømt å mane til menneskelig fremferd mot NS og å stagne de gemytter som de ved sin løgnpropaganda hadde oppviglet. Englands skyld for de tilstander av vanære og rettsløshet som ble påført NS-folket kan ikke bortforklæres eller bagatelliseres.

Blant de skriblere som ennu i dag tjener penger på hetsen, skal nevnes Sylvia Salvesen med sin bok: «Tilgi men glem ikke». Den er skrevet på engelsk og ovennevnte Russell skrev forordet. Disse bøkene har bare denne ene misjon, å diskriminere tyskerne og japanerne i verdens øyne, og da er nazismen — med onndiktede løgner og overdrivelser — god å bruke som påskudd. Det er ikke så enkelt i dag å starte en krig for å få has på sine konkurrenter på verdensmarkedet.

«Farmand» hadde den 29. nov. 1958 en artikkel: «Vokt Dem for Judas-bukkene». Det heter i denne blant annet:

«De store amerikanske slakterier er blitt automatisert og personalet redusert, men det er en nøkkel-«mann» som gjør sin jobb på samme måte som for 50 år siden, et firbent dyr med en malerisk tittel: «Judas-bukken», skriver Howard Bufet i «Human Events».

Den blir kalt «Judas-bukken» fordi den leder lammene og fårene fra sauegrinden utenfor inn til slaktning. Sauene, tett sammenpresset, følger ham blindt, tåpelig, tillitsfullt — selv om de kommer i panikk når de lukter blod etter hvert som de nærmer seg slaktebenken.

Men da er det for sent. Når han har ført hjorden så langt, vender Judas-bukken, og overlater fårene til sin skjebne.

(Forts s. 7).

FOLK OG LAND

UAVHÆNGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Under gullregnen

Knut Hamsuns gjenferd spøker fremdeles i hjertene på alle dem som har den svarteste samvittighet, for merkelig nok er det også disse mennesker som har det største behov for å pynte seg med lånte fjær fra dikterhøvdingen. Eller, det er kanskje ikke så merkelig, for de har vel noen tomrum å skjule der forstand og anstendighet skulde ha holdt til. Og så opplever en da de mange underlige krumspring som gjøres av de mange små narrer for å få høvdingens store dikterkappe til å passe.

Naturligvis måtte det bli strid og spetakkel omkring Marie Hamsuns bok «Under gullregnen», hvor hun forteller om Knut Hamsuns siste år. For samvittigheten er vond å døyve og kan måles direkte ut av reaksjonen på denne bok. Heldigvis kan en konstatere at det på kulturfronten også finnes hederlige folk som ærlig og oppriktig synes å skamme seg over urettens år. Vi nevner Hans Heibergs uttalelse i kringkastingen om at «her er en dikter og et menneske skildret av en dikter og et menneske. Det er så levende og enkelt og gripende gjort at leseren aldri vil kunne glemme det. Hun har greid å reise Knut Hamsun og seg selv et gripende ettermæle i Under gullregnen». Og vi nevner Jon Kojens anmeldelse i «Vårt Land», som han slutter med følgende bemerkelsesverdige ord: «Det blir ikke mulig å stille seg likegyldig til denne boken, det er heller ikke mulig å legge den bort før den er lest til endes, — og når man er ferdig med den, oppdager en at den har vakt følelser som dirrer og uroer».

I boken avslører fru Hamsun også ubarmhjertig etterkrigsoppgjørets kyniske og forløyede brutallitet. Hun forteller om det som førte til at hun og hennes mann ble revet fra hverandre i fem lange år. Hun beretter om hvorledes hun ble slept fra fengslet hvor hun var innesperret inn til psykiateren som skulde «mentalundersøke» Knut Hamsun, og hvorledes denne under foregivende av at det kunde hjelpe hennes mann og at det ikke vilde komme uvedkommende for øye eller øre fikk henne til å berette intime detaljer fra samlivet. Hun gjorde psykiateren oppmerksom på at hvis Hamsun fikk rede på dette, så vilde deres samliv bryte sammen. Hos sin forsvarer fikk hun senere se det hele mangfoldiggjort og tilgjengelig for manges øyne og hun fikk også se at det var forevist Knut Hamsun, som hadde gjort sine anmerkninger i margin!

Vi vet ikke hvem som har ansvaret for denne skammelige og utilgivelige råskap, enten det er psykiateren med sitt «humanistiske» livssyn til erstatning for kristelig anstendighet og mennskekjærlighet, eller om det er den koleriske riksadvokat fra dengang, kjent også i den siste tid fra sine bemerkelsesverdige innlegg i saken som frarøvet frontkjemperbarna deres penger. Det kan også være det samme, fordi det som hendte Marie Hamsun er det samme som på tusen forskjellige måter hendte de fleste av dem som falt i klørne på den grufulle «rettsstat» fra dengang. Når Jon Kojen så slår fast at denne hendelse «bidrar til å forklare hvorfor rettsoppgjøret kanskje nettopp i Marie Hamsuns oppfatning ble mer en utøvelse av urettferdighet enn en rettferdig straff», så kanskje han også forstår hvorfor det ikke blir og aldri kommer til å bli ro om disse skjendigheter i rettens navn.

Men uroer det som hendte i disse år Jon Kojen, så er det en som iallfall ikke uroes og det er Verdens Gangs berømmede Odd Eidem. Han er bare sint, ikke på det skamløse i å sperre Marie Hamsun inne i et fengsel, på dette at en fører henne bak lyset og missbruker hennes tillit og på alt det

Deutsche Handelskammer
in Norwegen

Statuttene for Handelskammeret bestemmer i § 5: Ordinært medlemskap må søkes skriftlig, og godkjenning skjer ved siftpelt stemmeflertall i styret —

Fortsatt medlemsfortegnelse:

Gaden & Larsen A/S, Autogeschäft, Kongens gt. 16, Trondheim.

Garills Agentur, Grønland 4, Oslo.

D. Gasmann Übersee-Agenturen, boks 14, Skien.

Sam Gasmann Engroslager A/S Manufakturwaren, Storgt. 12, Oslo.

Ole Gilbo, Lederwaren, Storgt. 15, Oslo.

Gill & Martens A/S, Textilagenturen, Kirkegt. 14/18, v. 212/213, Oslo.

Gilstad & Co. A/S, Eisenwaren, Dronningens gt. 20/22, Tr.heim.

T. Giverholt-Hanssen, Textilagenturen, Kirkegt. 7, Oslo.

Knut Gjems, Textilagenturen, postboks 2247, Oslo.

andre utilgivelig som hendte.

Nei, han benytter det hele til et angrep på - Marie Hamsun!

Hun var nemlig «det innskrevne NS-medlem», mens Knut Hamsun bare ofte «gikk med Quislings merke, et stort Olavskors». Og så spør da den begåvede Odd Eidem om det var Marie Hamsun som var «ansvarlig for sin oldings nasjonale tragedie?» Med andre ord om den store dikterfyrste som beundres over en hel verden ikke selv var istand til å prestere en original tanke og et originalt livssyn, men måtte hente sine ideer hos hustruen!

Nå er det jo ikke mange som tar en Odd Eidem alvorlig, men det er dessverre mange andre uvitende og arrogante Eidemer i dette land, folk som taler høylydt om en kultur de ikke later til å ha noen del i. Og la det da være slått fast at folk av denne type heller ingen rett har til å smykke seg med Knut Hamsuns berømmelse, selv om det jubileres aldri så meget. De er såvisst ingen åndelige landsmenn av Knut Hamsun. Vi er oppriktig talt heller ikke klar over hvilken «kulturell» innsats det er Odd Eidem har gjort som gir ham den ringeste berettigelse til å felle noen dom over hverken Knut eller Marie Hamsun. Tvertimot synes vi han bør gå inn i sitt lønnkammer og speile seg i all sin «nasjonale» ynkelighet — hvis han tåler sjokket.

Dommen i Idunsaken -
bistand til sivilisasjonens død

Den rettsfiendtlige og inhumane tendens i Oslo byretts dom mot frontkjemperbarna dominerer selv om det er tatt forbehold i domsbegrunnelsen konfererer således disse nedenfor siterte linjer fra dommen som bare ånder av tilsidesettelse av klare kontrakter og forskrifter, av rett, rimelighet, sunn sans, alt ut fra en politisk ensretting som etter min mening intet har med virkelig dommergjerning å gjøre, men bare smaker av odium politicum og annullering av de i saken opplyste fakta og juss. — Dommen bygger dog formelt på Eidsivating. Til Oslo byretts ros skal sies at den skriver at saken er *tvilssom!* Dette er en ansiktsløftning av retten!

Men Oslo Byrett ved dommer Reidar Friis *Bull* bemerker i en — etter min mening — brutal underkjennelse av det tidligere av Genferkorset beskyttede humanitære arbeid under krig:

«Både Frontkjemperkontoret og Noreger og Idun måtte være klar over at de inngikk en rettsstridig rettshandel. Retten kan således slutte sig til det som ble uttalt i domsgrunnene i Eidsivating Lagmannsretts dom av 27. mars 1946 i sak mot Bjørn Noreger: «Det må visstnok ansees på det rene at Frontkjemperkontoret vesentlig eller utelukkende ytte bidrag til eller på annen måte tok sig av sårede frontkjemper eller frontkjemperes etterlatte eller efterlatte, men retten anser det klart at det var en bistand til selve frontkjemperinstitusjonen, og dermed en bistand til fienden av meget vesentlig betydning. Det er opplagt at det var av interesse for frontkjemperne at det fantes en institusjon som i påkommende tilfelle både tok sig av dem selv, deres pårørende og eventuelle efterlatte.»

Dette er et grunnskudd mot alt som humanitet, og sivilisatoriske fremskritt heter. Støtte til falnes efterlatte er ikke støtte til fienden, men lindring til menneskeheten! Det var ingen bistand til fienden «av meget vesentlig betydning». Eidsivating dom og byrettens dom må være skrevet av folk som hverken vet hva krig eller krigsviktig bistand er. De synes heller ikke å vite hva anstendighet eller hva et uhysterisk *skjønn* over dette forhold nødvendigvis må føre til.

Det er nemlig overhode ikke militær bistand til fienden å betale penger til et frontkjemperkontor, som var et slags substitutt for Norges Røde Kors i det å yte hjelp til falnes efterlatte. Polisene ble bl. a. tegnet for midler som efter vitneforklaringene kom fra tilogmed nøytrale hold som skjønnte at dette å hjelpe efterlatte intet har med militær, krigsviktig bi-

stand til fienden å gjøre!

Jeg skulle anta at ingen forfulgt NS-mann i Norge i dag er så brutalisert at han ville stemme *mot* at barn etter skutte drapsmenn av f. eks. den myrdede og røvede Knut Knutson *Fiane* skulle få humanitær hjelp. Jeg vet at enken Alvilde Knutson *Fiane* ikke ville motsette seg dette.

Disse politiser ble tegnet med en ekstra klausul om deres uangripelighet hos Idun efter fedrenes død. Idun protesterte ikke ved opphøret av den tyske okkupasjon. De små politiser skulle først utbetales ved barnas fylte 18 år. Er en slik utbetaling støtte — militær og rettsstridig støtte — til fienden så mange år efter okkupasjonen?

Strider en slik avtale mot ærbarhet? Jeg antar at den er menneskelig meget forsvarlig, og at det er en uanstendighet som vil koste mer enn den smaker, å annullere en slik avtale! Jeg har — tross alt — den tillit til den sunne fornuft og skjønn — all dømmende virksomhets fundament — i rikets høyeste domstol — at den vil underkjenne i eftertanke slike menneskefiendtlige dommer, som skaper et barbari i samfunnet, kanskje verre enn det man ville bekjempe i all den innbildte egenrettferdighet....

Hvis Frontkjemperkontorets kontrakter om livspoliser med det ikke protesterende *Idun* skal annulleres ut fra den tankegang at da kontoret er rettsstridig, så er alt hva det foretar seg ugyldig — så holder dette ikke stikk. De strenge dommere bør kaste et blikk ut over alt det godkjente som det efter sigende rettsstridige okkupasjons- eller Quislingstyre har foretatt seg!

Hvor mange av dette styres tiltak består som gyldige? Blant annet utnevnelse av 10 professorer ved Universitetet. Skulle vi ramse disse godkjente tiltak opp strakk ikke avisen til! Hvordan ble virkelig krigsviktig bistand til tyskerne bedømt av domstolene? Dertil er å svare at *slik bistand kom overhode ikke for retten*.

Men bistand til falnes efterlatte 18 år efter, det er bistand til fienden!

Dommer som dekretterer slikt er bistand til fienden — fienden av sivilisasjonen! **A. L.**

FARLIG STATSMANN DØD

Den norske presse flommer over med rosende artikler om general George C. Marshall, den ubrukelige ofiser som uventet ble gjort til USA's militære sjef. Vi har en noe annen oppfatning av denne herremanns innsats og skal komme nærmere inn på den i neste nummer.

BAK KULISSENE: PARIS — LONDON — MÜNCHEN

Bestyrtelse i London

«Herr Chamberlain, den avtale, som De har truffet med Herr Hitler i Godesberg, er uantagelig for Frankrike!»

Sir Neville Chamberlain tror ikke at han hører riktig. Er dette den samme Daladier som telefonisk anropte ham om hjelp 13. september, ministerpresidenten i det land som for øyeblikket overhodet ikke kan føre noen krig?! Nå, 25. september sitter han rett overfor ham i London og forsikrer i heftige ordelag at hele det franske folk står bak ham når han nekter å gå med på enhver avståelse av land fra Tsjekkoslovakia. Dette velter fullstendig Chamberlains planer, for han vet også nøyaktig hvorfor han fløy til Berchtesgaden og til Godesberg: i hele London finnes det ikke et bombesikkert dekningsrom og det som finnes av flak er også nesten latterlig. England kan ikke begynne noen krig nå i september 1938 — men hvis franskmennene absolutt vil ha den, så skal de også få lov til å føre den. «Det forekommer meg viktig at De tilkaller herr Gamelin,» svarer Chamberlain tilslutt.

Neste morgen (26. september) er generalstabssjefen der. I rådslagningsrommet i Utenriksdepartementet i Downingstreet henger store kart over Mellom-Europa, over Frankrikes østgrense med Maginotlinjen og den tyske Westwall, som vestmaktene kaller «Siegfriedlinjen». Den har vært under bygging siden 20. juli og nå arbeider det nesten 280 000 mann på den. Det var allerede skapt veldig verker, men arbeidet var ikke ferdig — og Gamelin farer lett hen over det da han med blyanten i hånden teoretisk besetter Tyskland. Men så kommer Gamelin til slutten av sitt foredrag og da reiser det seg et stort problem. «Vi ville naturligvis være heaviest til en omfattende understøttelse gjennom britiske tropper ved et slikt foretagende,» bemerket Gamelin. «Fremfor alt måtte Royal Air Force i sterke avdelinger stå til disposisjon.»

De tilstedeværende engelske ministre uttaler seg noe ubestemt, og Chamberlain innser klart at den franske plan er hjernespinnet og intet annet. Han sier høflig at dessverre må Storbritannia i før-

Neville Chamberlain, denne gang uten paraplyen

ste rekke tenke på sin egen øysikkerhet, og han er bestemt på å gi etter for de tyske krav fordi hverken England eller Frankrike militært er i stand til å gjøre noe annet. Det dreier seg for ham ikke om å unngå krigen, men om å utsette den.

*

Daladier er igjen i Paris og den «sterke mann» er dypt rystet over det svar som hans holdning i London nå har utløst i hans eget land. For «hele det franske folk» står på ingen måte bak ham i en krigspolitikk, men bare venstrepartiene, og nå rører også opposisjonen kraftig på seg. Den vet hvorledes en kan gjøre inntrykk på Daladier, og han blir meddelt at ved en avstemning i parlamentet vil han få minst 200 stemmer mot seg.

Og dette øyeblikk, da den stadig vaklende mann er blitt redd for krigen igjen, utnytter hans utenriksminister Bonnet, som vet med sikkerhet at det for Frankrike ikke finnes noen annen politikk enn å gi etter. Han ber den engelske sendemann Sir Phipps komme til seg, og Phipps forfølger nøyaktig den samme politikk som sin premierminister og innlater seg ikke på den egenmektige kurs som Utenriksdepartementet i London gjerne vil slå inn på. Han bestyrker Bonnet i hans hensikt å la den franske sendemann i Berlin meddele at Frankrike på ingen måte er så avvisende som det

Forts. s. 8

Bedrøvet ankomst i London, Daladier (tilv.) er kommet til Croydon, Londons flyplass og mottas av Lord Halifax (tilh.) Humøret synes å stå på null hos alle.

Nye og positive linjer for fremtiden

Tre vektige resolusjoner fra møtet i Den Ungeuropeiske Arbeidskrets: Om Europaidéen, krigsskylden og gjenforeningen av Tyskland

Vi har tidligere her i bladet omtalt «Den Ungeuropeiske arbeidskrets» som er en arbeidssamling av søkende europeere fra en rekke land. De søker gjennom et slikt samarbeide å finne frem til grunnlaget for en kommende europeisk samling. I de siste dager av august holdt Arbeidskretsen et møte i Coburg. Det var tilstede representanter fra Tyskland, Frankrike, England, Sør-Afrika, Sverige, Finland og Østerrike ialt 350 stykker. Blant foredragsholderne var professor Lèbre, Paris, dr. Rütger Essén, Stockholm og den tidligere leder av Reichspressestelle der NS-DAP, Sündermann, Leoni am Starnberger See. I løpet av de tre dager møtet varte, ble det også vedtatt tre resolusjoner, en i tilknytning til hvert av de emner møtet behandlet. Vi gjengir resolusjonene nedenfor:

Nasjonalbevissthet og Europaidé

1. På et tidspunkt da verdenspolitikken igjen umisskjennelig kommer i bevegelse, må den europeiske situasjon prinsipielt granskes på ny.

2. Istedenfor en nøktern betraktning av de faktiske problemer i det europeiske samliv hersker fremdeles en tilstand av meningsløse beskyldninger og diskusjoner som to verdenskriger har etterlatt oss som arv. I virkeligheten finnes det hverken «skyldige» eller «uskyldige» europeiske nasjoner. Den nødvendige helbredelsesprosess forutsetter at en gir avkall på overlevde formaler om «seirherrer» og «be-seirede».

3. Europa er fremdeles idag den avgjørende bærer av de hvite folkegruppers verdensinnsats. Om det faktiske skjebnefellesskap mellom alle europeiske nasjoner finnes det etter det som har skjedd i vårt århundre ingen tvil mere.

4. Det er imidlertid en feiltagelse å tro at Europa av den grunn må bli en smeltedigel av de forskjellige nasjoner eller bør bli det: Den europeiske idé hviler på anerkjennelse av den biologiske, historiske og kulturelle virkelighet. Det finnes ikke noen begrunnet motsetning mellom nasjonalbevissthet og europeerdom. Slik som familiefølelse og stats-troskap hører sammen, slik krever et forsvarsdyktig Europa en forsonet folkefamilie.

5. Tvangsmessig fremstår av dette som organisasjonsform for statenes forbund den ubetingede anvendelse av hjem- og selvbestemmelsesrett for alle folk som lever i det europeiske rom. Den Ungeuropeiske Arbeidskrets er overbevist om at alle de store ineneuropeiske spørsmål bare kan og må avgjøres gjennom rene, uforfalskede folkeavstemninger.

All antinasjonal dogmatikk tiltross vil Europa befri seg

Averter i «Folk og Land»

selv gjennom folkenes vilje. Her er da ikke mere plass for vilkårlighet og fremmedvelde.

Krigsskyldspørsmålet

I tilknytning til punkt 2 i foregående resolusjon, har Den Ungeuropeiske Arbeidskrets med henblikk på 20-årsdagen for krigsutbruddet i 1939 beskjeftiget seg med krigsskyldspørsmålet fra den gang og fastslått at i de fremstillinger som offentliggjøres idag tar man som regel ikke hensyn til følgende kjennsegninger:

1. Det fantes ingen tvingende grunn for den daværende polske regjering til å besvare med krigstrusler, slik som det skjedde i slutten av mars 1939, den i oktober 1938 fra tysk side foreslåtte moderate revisjon av Versailles-traktatens korridor- og Danzigbestemmelser.

2. Det fra den daværende

britiske regjerings side gitte garantiløfte til den polske stat gjaldt, som det imellomtiden har vist seg, bare i vestlig retning. Allerede 17. september 1939, dagen for den sovjetiske innmarsj i Polen, som på ingen måte ble fulgt av en britisk krigserklæring til Sovjet-samveldet, viste det seg at den daværende britiske politikk ikke tok sikte på å redde det tappert kjempende Polen, men ene og alene på innkretsen av Tyskland.

3. Skjønt Hitler gjennom sin ordre av 31. august 1939 midt på dagen har påtatt seg angriperens byrde, så bør det dog ikke, slik det vanligvis skjer, forties hva som gikk forut for dette skritt: Istedenfor, som det var stillet i utsikt, å sende en forhandler til Berlin, kunngjorde den polske regjering 30. aug. 1939 klokken 18 alminnelig mobilisering — en handling som allerede i 1914 automatisk har virket som utløser av krigen.

4. Det fantes — noe som også nesten alltid blir latt ute av betraktning — ennu 2. september 1939 en reell mulighet for innstilling av krigen. Det italienske forslag om våpenstillstand og en ny konferanse av de europeiske stormakter med tilslutning av Polen, ble denne dag godtatt såvel av den tyske som den franske regjering. Den daværende britiske regjering avviste det imidlertid og utstedte krigser-

Forts. side 7

Et av de problem som Europa må løse før det kan bli fred og samarbeide

Oberst Konrad Sundlo:

Den norske ungdom er god Men politikerne?

I siste nummer av Folk og Land er gjengitt en oppstilling som viser antall frivillige som kjempet på tysk side i siste verdenskrig. Regner en med også de som kjempet utenfor Waffen SS, så er tallene iallfall ikke for høye. Tallet på norske frivillige ligger visstnok endel høyere enn de 6.000 som her oppgis.

Frontkjempernes innsats gjennom år mot en tallmessig overlegen, dyktig, hard og målbevisst motstander vil være et vakkert blad i norsk krigshistorie. Vakkert og forbausende. Vakkert, fordi våre gutter aldri sparte seg, aldri svikket og derfor fikk sine sjefers høyeste ros. Forbausende, fordi de under sin innsats viste at fjerne forfedres krigerånd slett ikke er død, selv om generasjoners politikere har gjort sitt beste for å skape nasjonen om til et folk av forsvarsnihilister. Politikerne tok ikke hensyn til den kjennsgjering at et militært vern er et absolutt krav til et folk som ønsker å bli godtatt som selvstendig stat. Der finnes ikke i hele verdenshistorien et eneste eksempel på at et folk har kunnet bevare sin selvstendighet hvis det ikke var villig til å ofre liv og blod for friheten. Selv Pavestolen har sine tropper, selv Paven har ført sine kriger. Til og med det fjerntliggende, ensomme Island har måttet få tak i kanoner for å verge seg mot britiske trålere!

Men politikerne våre studerte ikke verdenshistorie. De

studerte valgstatistikk, og den viste at en valgkandidat fisket flere stemmer ved å gå inn for det folk likte å høre enn ved å gå inn for sannheten. Det var unntagelser. Det var politikere som var rette i ryggen og talte sannhetens sak. Men de var ikke mange, og de virket fremmede. Det var som tilhørte de en annen rase. Det var ikke gemyttlige. De var som småstein i maten, men vi minnes dem med vemod. Vi minnes oberst Stang og general Holtfodt, helstøpte, rettlinjede, ærlige mannfolk som holdt sin stødige kurs tross skulende blikke og fantord fra et skakk-kjørt folk. —

Men de få greide ikke å hindre de mange fra å degenerere den store masse ved å love den avrustning, evig fred, ingen masete offiserer og mange penger i banken. Så det var helt logisk og en historisk selvfølge at nordmennene fikk oppleve 1940-45, den største skandale og katastrofe som noensinne har rammet vårt land. En krig hvorunder spreke norske gutter i tusenvis ble jagd over alle hauger av tyskere som slett ikke var sprekere, men langt bedre utdannet og med langt høyere moral.

La oss så se litt på denne krigen:

Vår offisielle krigshistorie forteller om kampene i området Sør-Trøndelag og Nord-Hedemark:

En dag oppdaget den norske bataljonssjef at et kom-

Forts. s. 7.

Betraktninger omkring krigsskyldspørsmålet

Og litt om den dokumentasjon i NATION EUROPA som førte til at bladet ble beslaglagt

Vi har tidligere nevnt at det tyske tidsskrift «Nation Europa» fikk sitt mainnummer beslaglagt av en tysk rett fordi det bragte en høyst saklig dokumentasjon om krigsskyldspørsmålet. Riktignok kom tidsskriftet til et annet resultat enn det som er autorisert og frifant Hitler for hovedansvaret ved krigsutbruddet, men det må vel være tillatt i et så høyst demokratiske land som Adenauers pavelige rike å hevde andre meninger enn de autoriserte? Iallfall er det grunn til å spørre seg selv hvem det er som på denne måte påny og påny angriper den første og viktigste demokratiske rettighet: retten til å ha og hevde sin egen mening. Det skulle vel ikke henge sammen med at det tyske tidsskrift kom i skade for å hevde det som er sant og riktig: at det var pengenes herrer som hadde ansvaret også for denne krig og all dens gru? I nedenstående artikkel beskjef-tiger forfatteren seg med disse problemer.

Det er en historisk kjennsgjering at Hitler den 1. sept. 1939 marsjerte inn i Polen. Men det viktigste er: Hvilke motiver hadde Hitler for denne innmarsjen? Ville han vinne verdensherredømmet? Eller ville han revidere Versailles-traktaten? Hitlers fiender sier at han ville erobre verdensherredømmet. De nøkterne historikere sier at han ønsket å revidere Versailles-traktaten.

Det tyske tidsskriftet «Nation Europa», gjennomgår de historiske kilder for krigen med Polen 1939 og dokumenterer en mengde kjennsgjeringer som peker i Hitlers favør i sitt nummer av 5. mai 1959, det nummer som forøvrig Adenauer-styret lot beslaglegge! På hvis tilskyndelse? Det vil en kanskje forstå av det følgende.

I tidsskriftet pekes det først på at Tyskland ikke på noen måte var rustet til å starte en verdenskrig.

Ulrich Wilk klarlegger i en artikkel om tysk militærtillstand overbevisende, at tyskerne i august 1939 ikke hadde hverken olje, mat eller våpen til å starte en verdenskrig. De kunne ikke føre mer enn et tre ukers felttog. Det blir for langt å nevne alle disse tall her, men noen kan vi da nevne:

I 1939 hadde tyskerne 106 divisjoner, mens franskmennene alene hadde flere, og dertil kom de polske styrker, som utgjorde 55 infanteridivisjoner, 12 kavalleri-brigader og to motoriserte formasjoner. Og ikke å snakke om Eng-

Var det han — — ?

lands styrker, mat, olje, stål og alle mulige ressurser i et stort imperium.

Den tyske flåte var til og med den franske flåte underlegen. Dertil kom som bekjent den engelske flåte.

I et kommuniké fra Komin-tern het det den gang: «Hitler-Tyskland er hverken i militær eller kommersiell henseende krigsberedt. Det har hverken råmaterialer, mat eller penger. Krigsarméene mangler erfaring.»

Det tvilte heller ikke polakkene eller engelskmennene på. De mente at tyskernes panservogner var av papp. Og at polakkene alene kunne slå tyskerne.

Englands krigserklæring var altså unødvendig, hvis meningen var å stoppe Hitlers plan om verdensherredømmet. Det forelå nemlig ingen slik plan.

Alle historiske dokumenter tyder på at Hitler ville en revisjon av Versailles-traktaten og intet annet. Men det er mulig appetitten vokste i løpet av krigen. Polen kunne meget lett ha hindret den polske krigen

ved direkte forhandlinger med tyskerne (jfr. resolusjonen fra Den Ungeuropeiske Arbeidskrets). Hitler forlangte meget lite. Han forlangte en korridor, gjennom korridoren. Det var et så rimelig forlangende, at folk i alminnelighet tror at det ikke var hans mening, men bare et påskudd, men selv om han hadde forlangt hele korridoren, så hadde det ikke vært så urimelig.

Det polske folk har i hele sin historie vært et folk som ikke hadde adgang til Østersjøen. Den omstridte korridor tilhørte opprinnelig venderne. Så kom området under nordiske folk. Fra historien kjenner vi Olav Trygvasons ferd til Vendland. Siden ble det en tysk stat og het Pommern. Vi kjenner fra historien Erik av Pommern. Så kom det under svenskene i 30-årskrigen. Kort sagt, korridoren er ikke noe polsk land.

Men selv om polakkene hadde forhandlet med Hitler, så hadde verdenskrigen kommet allikevel, for Polen var ikke årsaken til krigen. Den var bare et påskudd. Vi kan jo bare tenke over hvordan engelskmennene behandlet oss. De hadde bestemt seg for å drive Norge inn i krigen, og å bruke Finnlandskrigen som påskudd. Da denne krig «uheldigvis» sluttet for- tidlig fant de på noe nytt, nemlig mineleggingen 8. april 1940. Og da lykkedes det å trekke Norge inn.

Polakkene er å bebreide for å ha latt seg bruke av engelskmennene til å skjule den san-

Forts. side 6

Eller en av de maskerte — — ?

USA's OVERGREP Krigsskyldspørsmålet -

(Forts. fra s. 1).

har vært å formå til å stryke ut den stygge flekk på de tysk-amerikanske forbindelser som problemet med «fiendens eiendom» i Amerika utgjør. Da Roosevelt i 1941 hadde nådd sitt mål og fått USA inn i krigen var hans første tiltak å beslaglegge all den tyske og japanske eiendom som var å få tak i på amerikansk grunn. Det gjaldt verdier som tilhørte både de respektive fiendtlige stater og privatpersoner og institusjoner av «fiendtlig» ekstraksjon. Ennu idag bokføres disse verdier i USA under rubrikken «fiendtlig eiendom» og forvaltes av en egen myndighet, The Alien Property Office, under det amerikanske justisdepartements overoppsyn.

Likeoverfor en medarbeider i New York Times erklærte nylig en representant for dette byrå at den «fiendtlige eiendom» omfattet alt fra små butikker til store firmaer med verdensnavn, som for eksempel «General Anilin» og «Film Corporation». Hva innebærer så den amerikanske regjeringens «forvaltning» av denne røvede eiendom? Jo, kort sagt, at denne regjering, som jo ellers pleier å sette sin ære i å opptre som det private initiativets opprettholder og vokter, her selv fungerer som bedriftsherre og produsent ved å tilvirke kjemikalier, filmer, maskiner og annet, og konkurrerer med privatforetagender på det amerikanske marked med disse produkter.

Det er imidlertid ikke bare på industri- og forretningslivets område at Alien Property Office gjør bussiness. Den røvede «fiendtlige» eiendom består nemlig ikke utelukkende av materielle, men også av åndelige og kulturelle verdier. Hertil hører eksempelvis Copyrighten på litterære, dramatiske og musikalske verk. Honorar for en masse tyske bøker, sanger og teaterstykker, som fremdeles trykkes og utgis i USA, utdeles ikke til de respektive tyske forfattere og komponister, men til den amerikanske statskasse! I finansåret 1956/57 hadde Alien Property Office's litterære avdeling en inntekt på nær 131,000 dollars av slike honorar, meddeler den tyske ukeavis «Christ und Welt», og regner opp en del av de litterære verker som har innbragt den amerikanske statskasse slike betydelige inntekter: Det dreier seg her om så ulikeartede verk som Adolf Hitlers «Mein Kampf», Josef Goebbels «Tagenbücher», Oswald Spenglers «Untergang des Abendlandes» og «Jahre

der Entscheidung», samt Fr. Beilsteins «Handbuch der organischen Chemie».

Blandt skjønnlitterære dramatiske og filmatiske verker som på denne måte har havnet blandt den «fiendtlige» eiendom og som således er blitt en inntektskilde for den amerikanske stat, nevner «Christ und Welt» følgende: teaterstykker av Carel Capek og Leonhard Frank, diktsamlinger av Rainer Maria Rilke (død 1925) og 6 000 forskjellige tyske (og italienske) filmer, bl. a. «Blauer Engel», «Münchhausen», «Doktor Caligari», «Er reitet für Deutschland» og «Triumph des Willens» — den sistnevnte er en av Hitlerregimets største propagandafilmer, som noen kanskje fremdeles husker.

Dessverre glemmer «Christ und Welt» i denne oppregning å ta med et av de mest oppsiktsvekkende eksempler på hva en i dagens USA betrakter og behandler som «fiendtlig» eiendom, nemlig den norske nobelpristager Knut Hamsuns litterære mesterverk. De trykkes og utgis fortsatt i Amerika, etter alt å dømme i betydelig omfang, men inntektene av disse piratopplag tilfaller ikke Knut Hamsuns familie, men den amerikanske stat. Norges store døde dikter og hans etterkommere får altså fortsatt hjelpe til å betale Adolf Hitlers og Det tyske rikets krigsgjeld til det fattige Amerika som for tyve år siden følte seg så truet av nasjonalsosialistenes «verdenserobningsplaner» at USA måtte organisere et korstog i verdensformat for å knuse «hitlerismen» og trygge det fremtidige verdensdemokrati.

At den tyske musikk likeledes må falle inn under «fiendtlig» eiendom er vel næsten selvfølgelig, siden den er en meget lukrativ gullgrube. En bør således ikke forbauses over at det amerikanske justisdepartement fremdeles idag betrakter Richard Strauss og Franz Lehar o.s.v som «fiendtlige» komponister og deres verk som «fiendeeiendom», av hvilken inntektene rettelig tilfaller den amerikanske stat. Blandt de beslaglagte musikkverk finner en følgende både «Rosenkavalieren», «Salome» og «Elektra» av Richard Strauss og «Glade Enke» av Lehar! At flere av de mest populære og salgbare tyske soldatviser og marsjmelodier, som for eksempel den udødelige «Lili Marlene» og Hitlers «Badenweilermarsj», også inngår i listen over «fiendtlige» arbeider som er skikket til å innbringe den amerikanske stat årlige inntekter, er jo helt i stil med det hele.

I sannhetens navn bør det vel her anføres at de litterære, musikalske og dramatiske «fiendeverk» ikke utgjør den økonomisk viktigste del av den av USA beslaglagte og «forvaltede» fiendtlige privateiendom. Til den får en vel i stedet henføre den utrolige mengde av tyske oppfinnelser og patenter som de amerikanske korsfarere stappet i sine vesker helt fra 1941 og fram til Bonnrepublikken ble grunnlagt i 1949. Selv her dreier det seg jo i egentlig forstand om åndelig eiendom, men en som ofte gir større materiell avkastning enn litteratur, musikk og dramatik. Dertil kommer så en rekke meget påtagelige materielle verdier som kullgruber i Pennsylvania, oljekilder i Kalifornia og skyskrapere i Filadelfia og meget annet smått og godt som en trengte mange meter spalteplass for å regne opp — alt representerende «fiender» som den generøse og storsindede amerikanske stat. Antvunget i sin tjeneste og lar arbeide for sih regning.

En vil gjerne slutte seg til den nylig siterte kristelig-demokratiske ukeavis «Christ und Welt» når den konstaterer at det er en meget nyttig «fiende» USA her har skaffet seg på halsen. Forleden år innbrakte den ikke mindre enn 14 millioner dollars til den amerikanske stat. Anslagsvis utgjør verdien av hele den av USA beslaglagte «fiendtlige» privateiendom (tilhørende tyskere og japanere) 273,5 millioner dollars eller ca. 1,9 milliarder kroner. Og da er til og med summen meget forsiktig kalkulert.

Hva har så amerikanerne selv for oppfatning når det gjelder dette problem? — «Christ und Welts» New York-korrespondent sier herom:

«Når man taler med amerikanerne om dette kinkige anliggende, støter en snart på misshag og litt forlegenhet. Frykten for utenlandsk konkurranse, som har spilt en viss rolle for opprettholdelse av eiendomsbeslaget, var visselig bare en av grunnene som har diktert den amerikanske regjeringens urettmessige nektelse av å tilbakelevere disse verdier. Hertil kommer at den iallfall delvis gode vilje som Washingtonregjeringen har næret i denne henseende, absolutt ikke deles av den amerikanske kongress. Endelig er det det amerikanske byråkrati som i dette tilfelle benhardt holder fast ved bestemmelsene om beslag og som har vegret seg for — i likhet med alt europeisk byråkrati — å oppgi noe av sin bestemmelsesrett. Men til syvende og sist gjenstår spørsmålet om en i Bonn virkelig har gjort

(Forts. fra side 5).

ne krigsårsak — nemlig engelsk aggresjon.

«Nation Europa», mener at den sanne krigsårsak er Englands og gulletts internasjonale eieres hat til Tyskland fordi det hadde gjort seg uavhengig av gullet og gulletts makt.

En av de brannfarlige: den polske utenriksminister Josef Beck

Tidsskriftet peker på en tale som oberstløytnant J. Creagh Scott holdt i London 11. august 1947: «I 1939/40 ble det forhandlet mellom det engelske og tyske utenriksministerium, og engelskmennene foreslo da at de skulle innstille fiendtlighetene hvis Tyskland ville gjeninnføre gullstandarden.»

hva gjøres kan for å få utvirket opphevelsen av dette eiendomsbeslag? Det ser ut som meget er forsømt her. Kanskje kunde amerikanerne, som jo prinsipielt avskyr altfor stor statsinnflytelse i det private forretningsliv, ha blitt påvirket moralsk om en på tysk side hadde anstrengt seg litt for det. For trass i alle business-interesser så finnes det dog fremdeles en amerikansk, ja til og med en typisk amerikansk moral. Det er virkelig synd at den synes å sove dypt når det dreier seg om den tyske privateiendom.

Så vidt den tyske avis, som nok dessverre har altfor rett når den peker på Bonnregjeringens undlatelsessynder i denne sammenheng. Forbundskansler Adenauer har vist seg sterk og dyktig når det gjelder å holde de innenlandske, visselig ikke altfor pågående motstandere på matten, men likeoverfor sine amerikanske venner fremtrær Der Alte i Bonn som den myke ryggenes mann, som ikke i utrengsmål besværer sine vestlige forbundsfeller. Kanskje den tyske regjeringssjef mener at den lumpne sum av 273 millioner dollars er billig pris å betale (av tysk og del-

Når man idag ser hvordan engelskmennene har sviktet Polen, så tror jeg de aller fleste er klar over at Polen var påskuddet og gullstandarden årsaken til krigen.

Når vi vet hvem det er som kontrollerer pengene og pressen i verden, så vet vi også hvem som har skylden for verdenskrigen. Vi forstår også lettere hvorfor Hitler måtte bruke konsentrasjonsleirer i sin kamp for å redde Tyskland og Europa.

Jeg kan til nød forstå at mange mennesker på denne siden av jernteppet i Europa, synes at en provinstilværelse under Amerika, er behageligere enn selv å forsvare seg mot kommunismen i et samlet Europa med Berlin som hovedstad.

Men Amerika er ikke å stole på i denne sak. Det makter simpelthen ikke å forsvare Europa, mot kommunismen. Før eller senere bryter denne gjennom jernteppet. Det hadde derfor vært så uendelig meget klokere å ha tillatt Hitler en moderat revisjon av Versaillestraktaten, og tillatt ham å ha sitt pengesystem i fred.

Amerikanerne er nu kommet i samme stilling i verden, som Tyskland var i Europa. Det står foran en tofrontskrig. I ryggen har det Moskvakommunismen, og i fronten har det Peking-kommunismen, og som femte kolonne har det Israels folk, understøttet av en oppagitert negerbefolkning.

O. K.

Arkitekt

HUSTAD

BÆRUMSV. 5, Ø. ULLERN
Telefon 55 61 29 — Oslo

Oslo Stigefabrikk

Inneh. ALF T. LUNDE,

Moseveien 8, Oslo

Tlf. 68 88 17, pris 87 07 79

Skyvestiger odjet m/ cadimerte beslag. Takstler av jern, malertrapper og heisbare loftstrapper.

vis japansk privateiendom) for den ære som er vederfares Tyskland ved som NATO-makt og amerikansk satellittstat å få spille en rolle i de kristnes kalde krig mot Den onde i østen. Innen nasjonalt følende tyske kretser begynner en iallfall mere og mere å tvile på om denne tysk-amerikanske kjøpslåing har lønnet seg, det være seg politisk eller moralsk. Den irritasjon som nå oftere og oftere kommer tilsyne i den vest-tyske presse over amerikanernes Alien Property-politikk er tegn som tyder på at Vest-tysklands folk ikke lenger riktig er med på notene.

Den norske ungdom

(Forts. fra side 5).

pani var forsvunnet, og der- ved var der oppstått en gap- ende åpning i fronten, hvor der ikke stod en mann. Under- søkelse brakte for dagen at kompanisjefen hadde lesset karene sine på biler og kjørt avgårde flere mil til et rolig sted hvor kompaniet kunne spise og sove i fred. For kri- gerne var både sultne og tret- te. Det hadde ikke falt kom- panisjefen inn at han hadde desertert og begått en forbry- telse som satte hele fronten i fare.

Det forlyder ikke noe om at han kom for krigsrett. Han var jo ikke N.S., men «patri- ot», så er lykken god har han kanskje fått en medalje for sin fortreffelige ledelse av kompaniet.

Til Narvikområdet kom der ut i juni 1940 en tysk divisjon som hadde trasket gjennom hele Nordland fylke fra syd til nord i helene på en norsk bataljon som etterhvert gikk i oppløsning enda den fikk «hjelp» fra England. For da bataljonen ble stanset av en fjordarm og planla overgan- gen, kom der inn fjorden en skøyte med en engelsk løy- nant og 20—30 mann. — Den norske bataljonssjefen sendte dem straks i biler sydover for å forsterke det norske kom- paniet som skulle sikre batal- jonen i ryggen under overfor- ingen. Men «hjelpen» ble ikke

lenge borte. — Den kom gan- ske snart tilbake, og da den rasende bataljonssjefen firte ut grov kjeft og spurte hva de tenkte på, sa løytnanten: «It's so cold! It's so dark! There are so many trees there! («Det er så kaldt! Det er så mørkt! Det er så mange trær der!») Hvorpå han inn- skipet seg igjen og forsvant.

Når talen er om begivenhe- tene i 1940, reises det ofte kri- tikk mot våre militære styr- ker. Men denne kritikken må ikke vi være med på, for hva kunne våre gutter gjøre? Hva kunne blikkboksene «Norge» og «Eidsvold» gjøre 9. april? Hva kunne skipssjefene, kom- mandørkapteinene Askim og Willoch gjøre? Ingenting, na- turligvis. De opplevde bare det jeg hadde varslet om da jeg flere måneder før 9. april skrev inn til mine høye over- ordnede: Å kalle den norske ungdom ut i krig med den ut- dannelse og det materiell den har nu, er intet annet enn m o r d . Og jeg husker jeg understreket ordet m o r d .

Men det var naturligvis in- gen som tok noe hensyn til denne skrivelsen. For våre stakkars gutter ble kalt inn og ble myrdet. — Offisielt av lyskerne, men i virkeligheten av våre politikere som ikke holdt mål.

Konrad Sundto.

Nye og positive linjer —

(Forts. fra s. 4).

klæringen mot Tyskland, den som lot 2. verdenskrig bli en kjennsgjerning.

Den Ungeuropeiske Arbeids- krets er seg bevisst at skyld- spørsmålet når det gjelder 2. verdenskrig ikke er uttøm- mende besvart med disse hen- visninger — særlig ikke med henblikk på den verdenspoli- tiske bakgrunn for hendelse- ne. Den holder det imidlertid for sin plikt å minne om de nevnte kjennsgjerninger, som rutinemessig forblir udrøftet for evig å holde vedlike krigs- hatets atmosfære.

Fellestysk folkeavstemning

1. I demokratiets tidsalder kan gjenopprettelsen av den fellestyske stat ikke forbli et anliggende for hemmelige for- handlinger og regjeringsved- tak. Delingen av riket er som en følge av krigen skjedd mot det tyske folks vilje. Ønsket om en revisjon av disse okku- pasjonsmaktens forholdsreg- ler og om å gjenopprette en felles tysk stat har i de forløp- ne år blitt et selvfølgelig an- liggende for alle tyskere.

2. Hovedhindringen for gjenforeningen er åpenbart

den kjennsgjerning, at det un- der innflytelse av de respek- tive okkupasjonsmakter er blitt innført forskjellige regje- ringsystemer i de tyske del- stater og i første rekke at disse ikke stemmer overens når det gjelder valgfremgangsmåten ved oppnevning av nasjonal- forsamling. De faktiske for- hold og tidsånden i det ty- ende århundre tilsier å avgjøre spørsmålet om på hvilken måte en skal velge en forfat- ningsgivende folkerepresenta- sjon, som også kan ratifisere en fredstraktat, gjennom en fellestysk folkeavstemning.

3. Til seiersmaktene i annen verdenskrig, som gjennom er- klæringen av 5. juni 1954 for- bigående påtok seg ansvaret for Tyskland, retter appellen seg om å tillate en slik folke- avgjørelse i Fellestyskland.

4. Resultatet av folkeav- stemningen kan bare bli ube- stridt hvis på forhånd alle de okkupasjonstropper som ennu er stasjonert på tysk jord blir trukket tilbake og det isteden innkalles en nøytral overvåk- ningsautoritet. I denne skal bare stater være representert som ikke har deltatt i annen verdenskrig.

5. Det av folkeavstemnin- gen og det derpå følgende valg fremkommende fellestyske

Avlad

(Forts. fra s. 2).

Nonchalant og fullstendig ube- rørt vender den tilbake til sauegrinden for å hente en ny flokk, og på denne måte kan den i løpet av dagen føre opp til 1000 sauer til slaktebenken.»

«I vår kollektivistiske tidsal- der er det stort behov for to- bente Judas-bukker, og de gjør det i alminnelighet godt. I mange tilfeller er den medlø- per-tilbøyelighet de skaper og utnytter uskadelig — eller iall- fall relativt harmløs. Anderle- des er det når de menneskelige Judas-bukkene opererer på det politiske område.

I vår tid har disse to-bente Judas-bukker i mange land ut- nyttet sitt talent til å lede sin godtroende hjord inn i slaveri eller til slaktebenken. Slike for- førere har man ligget under for både i høyt opplyste land og i tilbakeliggende land. Så ingen kan være sikker på at det sam- me ikke kan hende oss.

Det er derfor den bevisste borgers plikt å være på vakt.

Denne oppgave kan vi ikke overlate til de to store partiers ledende politikere. Da kunne vi risikere å sette bukken til å passe havresekken. Hva vi og- så delvis har gjort. Det er de samme politikere som har ført oss dit hen hvor vi er. Det er de som har påført oss infla- sjonsondet, tvunget oss til å godta vidtrekkende statsinngr

og truer med å gjøre oss til en umælende fåreflokk. Judas- bukkene ler allerede i skjegget, men ennu er det ikke for sent å vende om.»

*

Nå er det ikke bare Judas- bukker i den betydning som «Farmand» antyder. Våre mest hissiges hetsskribenter og tysketere kommer inn under kategorien Judas-bukk eller gjeit. Vi behøver såvisst ikke se opp for dem, men de er farlige for almenheten.

Jeg vil ved dette høve gjøre bladets lesere oppmerksom på en pamflett på engelsk utgitt av Fabritius forlag i 1954: «German Super Mentality» by PerThomsen cartoons by Hen- ry Imsland. Denne Per har riktig nok et super norsk for- navn men tilnavnet kan like så godt være engelsk. Dette arrogante skrift er et plump forsøk på å være morsom og superintelligent på tyskernes bekostning. Det skal vise at de norske engelske husmenn er noe til karer. Jeg tror ikke den gode Per Th. o^o hans

parlament må være sikret at den fremtidige fredstraktat virkelig gjør slutt på krigs- og etterkrigstilstanden, at det altså ikke blir diktert, men forhandlet, at den ikke på- legger noen suverenitetsinn- skrenkninger og ingen dis- kriminering og at den ikke pålegger den fellestyske folke- representasjon innskrenknin- ger hverken uten- eller innen- rikspolitisk.

KONTINGENTEN TIL

er det mange som ikke har betalt ennå. Vi ber våre med- lemmer og andre bidragsytere om ikke å glemme oss i år heller.

Det koster naturligvis penger å holde oppe en organisa- sjon som kan representere de urettmessig dømte utad og ta seg av de spørsmål som dukker opp til enhver tid.

Det er gode muligheter for at tiden som kommer kan bringe endrede politiske perspektiver, men skal vi kunne følge opp de sjanser som da byr seg, må vi ha en slag- kraftig organisasjon.

Vi ber derfor alle som overhodet har noen muligheter for det om å støtte opp under dette arbeid økonomisk. Innbetaling kan skje over Forbundets postgiro 150 28 og er det noen som ønsker å gi et lite bidrag anonymt, så er det naturligvis full anledning til det.

Ellers understreker vi at det arbeid Forbundet driver er fullt legalt i enhver henseende og at midlene naturligvis forvaltes under stadig kontroll av revisjon og andre kon- trollorganer.

SEKRETÆREN.

Hjelpeorganisasjonen for krigsskadede

(Hjelpeorganisasjonen for frontkjempere).

Vi ber deg være med oss i hjel- pen for våre krigsinvalider.

Send ditt bidrag, stort eller lite, til:

Postboks 1407 V, Oslo
Postgirokonto 18070

Benytt postgiroinnbetalings- kort, det er enklest og billigst.

NEDSATT PRIS!

BENYTT ANLEDNINGEN!

SVENSKEUTREDNINGEN

De svenske juristers knusende dom over etterkrigsopp- gjøret i Norge forsåvidt den folkerettslige siden angår.

Forbundet har et begrenset opplag igjen av denne dypt- pløyende betenkning som en- hver der er rammet av etter- krigsoppjøret naturligvis bør eie. — Det realiseres nå for kr. 6,— pr. bok. Da den også er ypperlig egnet som gave o.l. til folk som har opplys-

ning behov, leverer vi 4 stkr. for kr. 20,—.

Bøkene sendes portofritt mot forskuddsbetaling over Forbundets giro 150 28 eller på annen måte. Hvis beløpet ikke forutbetales beregnes porto og oppkravsgebyr.

FORBUNDET FOR SOSIAL OPPREISNING
Boks 3214, Oslo

Vannboring

Jeg søker kontakt med smiekyndig mann med noe kjennskap til vannboring. Disponerer bil og kapital. Em. «Samarbeid» til bladets eksp.

O.r.sakfører
K. KAHR S BU D D E
Colbjørnsens gt. 2. Tlf. 56 34 37

Spesialitet: Skattesaker
hvorav ført ca. 650, herav vunnet ca. 600 helt. Doku- mentskrivning.

Bjerkekvist til drivning

kjøpes fra slutten av novem- ber. Event. hugger selv. Helst ikke over 100 km fra Oslo.
Svar til Folk og Lands eksp. mrk. «Bjerkekvist».

TANNLEGE MAAMOEN
Hansteensgt. 2
Telef. 44 43 33

Vi har hatt rett —

(Forts. fra s. 1).

Trass i alt dette mistet jeg ikke motet. Mitt ønske om å utdype mitt bekjentskap med tyskerne etter krigen hadde bare forsterket seg. Så kom jeg da til Rhinens bredd — forøvrig uinnbudt, for jeg kom som soldat i de franske okkupasjonsstropper. Ved denne anledning fikk jeg erfare hva for en tung, bitter og utakknemlig oppgave det er å holde et land besatt.

Men nå hadde jeg virkelig anledning til å lære Tyskland og tyskerne å kjenne, og jeg sluttet til og med vennskap som har holdt helt til idag.

Hos mine vertsfolk opplevet jeg alt, Ruhrkampen, den passive motstand og inflasjonen. Jeg husker fremdeles nøyaktig den oktobermorgen da jeg for en enkel frokost måtte betale 14 milliarder Mark.

Men jeg har også andre minner fra den tid. Jeg drog dengang tilfots i alle himmelretninger gjennom Taunus, gjennom dens skoger og enger, fjell og daler. Jeg opplevet hoffrådenes og den makelige borgers Tyskland, disse som røk av så vakre, lange piper. Men jeg så også folk av det slag som vi hos oss i Frankrike kaller de «nyrike» og som man den gang hos dere kalte «Schieber». Jobbingen stod jo dengang i full blomst, men også arbeidsledigheten raste og en ubeskrivelig elendighet bredte seg.

Dog, jeg måtte tilbake til Frankrike og begynte nå min virksomhet som journalist og forfatter. Også politisk ble jeg aktiv — så aktiv at jeg kom i ikke ringe vanskeligheter. Men ett tør jeg si: jeg beklager intet av det jeg har gjort og vilde gjøre det alt sammen om igjen.

Kort før den annen verdenskrig kom så mitt tredje møte med tyskerne. Jeg hadde ikke vært i Tyskland på 10 år og var forbauset over å se at de makelige borgere som røk av lange piper var blitt sjeldnere. I steden traff jeg overalt en prektig ungdom, kjernesunn, og med fritt og åpent blikk. Også jobberne var forsvunnet. Kanskje var det ikke så mye å jobbe med lenger. Og at det overalt ble arbeidet ivrig, det kunde jeg se. Jeg vil her blant annet nevne det store arbeid med autostradaene, som også idag fortjener verdens beundring.

Kort tid etter kom det til det fjerde møte. Og denne gang var det igjen tyskerne som kom på besøk — og nå påny uten å være innbudt. Igjen ble det en okkupasjon. Dog denne gang hørte jeg til de okkuperte. Jeg traff igjen forskjellige av mine «ofre» fra min okkupasjonstid i Tyskland og kom godt, ja næsten

hjertelig godt ut av det med dem trass i de noe vanskelige omstendigheter.

Det var på den tid da jeg som journalist og politiker styrtet meg inn i kampen om Europa. I året 1941 og heni-mot slutten av året 1944 reiste jeg igjen til Berlin og traff der forskjellige av mine landsmenn som med våpen i hånd kjempet på tysk side om Europa. Noen av dem hørte til de siste forsvarere av rikskansellet. I sitt oppholdsrum hadde disse franskmenn hengt opp et bilde som de hadde funnet i ruinene av propagandaministeriet, et bilde av den gamle Fritz. For hans øyne kjempet disse franskmenn. Den franske dikter Brasillach falt for franske kuler fordi han hadde kjempet ikke bare for Frankrike og Tyskland, men først og fremst for Europa.

Endelig kom den dag da jeg måtte gripe til vandringsstaven for å reise ut i det fjerne som turist. Ved foten av Andesfjellene traff jeg andre turister, blant dem mange tyskere. Det er forståelig at vi fortsatt hadde stor sympati for hverandre.

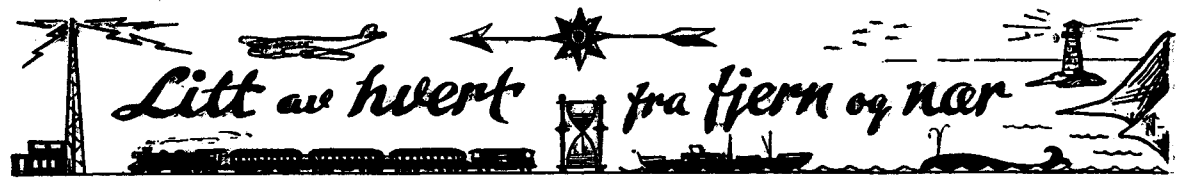
Der på pampasen leste vi meget, deriblant dessverre mange nedslående nyheter om Tyskland og det tyske folks ånd, som nå tilsynelatende bare var rettet mot å tjene penger. Dog, jeg fortvilte ikke, for når det er svært stor frihet, så er det også frihet til å lyve. Jeg forstod det hele, for jeg kjente jo mine pappenheimere. Jeg hadde ikke helt urett, for i aften ser jeg dere igjen foran meg.

Dog denne gang er jeg kommet til dere på innbydelse, på en meget hjertelig innbydelse. Etter fjorten års forløp så jeg igjen ved daggry deres skoger og haver, dette ordnede landskap hvor ikke en kvadratmeter ligger unyttet. Jeg har også sett potetmarker, dog ikke så mange som Mister Morgenthau ønsket seg. Hele landet er bygget opp igjen og overalt blir det arbeidet ivrig. Butikkvinduene er fulle av varer, kort og godt: Jeg så noe av det tyske «under».

Jeg er henrykt over denne fortryllende by Coburg, som minner meg om Eisenach og Weimar, det Weimar hvor jeg tilbragte uforglemmelige timer i beundring av to store ånder, vår Goethe og vår Nietzsche.

Tillat meg nå på denne aften å gi dere et råd, eller om dere heller vil, å rette en bønn til dere:

Mine ærede arvefiender, vær stolte! Vær stolte av deres historie, av hele deres historie. For vi kan som tyskere, franskmenn og europe-

SÅ VAR DE ALLE TRE TILFREDSE — — —

Også kommunistene, som mistet en drøss med mandater ved kommunevalget later til å være tilfreds med resultatet, og da kan jo saktens vi andre være det! Ellers forteller Friheten at partiets sentralstyre har drøftet situasjonen. Det heter herom: «Møtet ga en optimistisk vurdering av situasjonen, og slo fast at valgresultatet har understreket partiets økte muligheter for å rykke framover». Dette kan høres litt pussig ut, men når alt kommer til alt så er det jo virkelig slik at det kommunistiske parti her bare er et slags skjelett som vil bli fylt med arbeiderpartikjøtt, pluss naturligvis Dagbladvenstrekjøtt, den dag russerne okkuperer oss. Forsåvidt betyr partikardene derfor en permanent fare og det er høyst pussig at de bolde herrer som laget beredskapsloven ikke tar sine forholdsregler i tide.

FORFATTEREN HANS GRIMM DØD

Den kjente tyske forfatter Hans Grimm er død 84 år gammel. Blant hans betydelige verker nevner vi «Volk ohne Raum», som kom ut i 1927, et verk som kom til å spille en stor rolle for den indre utvikling av nasjonalsosialismen. Etter siste verdenskrig trådte Grimm modig frem og tok til orde mot erkebiskopen av Canterbury's radiotale til det tyske folk, hvori han bl.a. krevet en kollektiv tysk syndsbekjennelse og bønn om tilgivelse for å ha begynt krigen og for alle de påståtte krigsforbrytelser. I sitt tilsvarende «Erzbischofsschrift - Antwort eines Deutschen» trådte Grimm frem med en temperamentsfull tilbakevisning av det erkebiskopelige hykleri. Næsten 80 år gammel skrev

ere være stolte. Vi er i samme båt, og den samme skjebne venter oss. Vi må gå sammen gjennom tykt og tynt, som dere sier i Tyskland.

Vi har hatt rett — bare litt for tidlig. For vi erkjente faren dengang våre hærer stod ved Asias porter, ja til og med enda før. Vi hadde for tidlig rett. Men det gjør intet. Tap bare ikke motet!

Dog ennu ett ville jeg gjerne si dere: at det tyske økonomiske under ikke er tilstrekkelig. Vi europeere venter andre under av dere!

Det skal ungdommen sørge for. Den skal overta faklen fra oss. Den skal ta opp kampen, vår kamp, inntil slutten, inntil seiren, slik at Europa kan leve!

han så sitt største og viktigste verk, den store historiske utredning som kom ut under titlen «Woher, Warum — aber Wohin?» med undertittel «Vor, unter und nach der geschichtlichen Erscheinung Hitler» (Før, under og etter Hitler som historisk skikkelse).

NORSKE NEGERVERNER

Mens ved de siste valg i Sør-Afrikasambandet de røde hjelpetropper av Dagbladyppen har hentet seg et alvorlig nederlag og velgerne mannejevn har sluttet opp om den apartheid-politikk som føres, så er det her hjemme i Norge under dannelse en «permanent Sør-Afrika-komite» som skal ta seg av negerkvinnenes sak slik at de uhindret får lov til å brenne hjemme. Skulde deres menn falle tilbake til menneskeeteri og lignende ting, så må de naturligvis likevel få lov til å

Bak kulissene

(Forts. fra s. 4).

kan synes. De skilles henimot kl. 23, men tre timer senere ringer den britiske sendemann påny til Bonnet. «Hallo, herr Bonnet, det er allerede sent, klokken er snart to, men kan jeg få snakke med Dem en gang til likevel?»

Herr Bonnet er fremdeles oppe, for denne kritiske natt kommer han neppe til å gå tilsengs. Han er heller ikke alene, den deputerte Piétri og hans kontorsjef Henry er hos ham. «Jeg har nemlig nettopp fått en viktig meddelelse fra Rom,» fortsetter Sir Phipps.

«Vil Mussolini megle?» roper Bonnet hurtig, lykkelig over denne nye mulighet.

«Det har jeg ikke direkte sagt,» svarer Phipps, «men kanskje antydet at han ikke ville avslå å megle hvis han ble bedt om det!»

«Takk, tusen takk!» svarer herr Bonnet, og så setter han opp et telegram sammen med herr Piétri — dog ikke direkte til Duce, for siden folkefrontregjeringen har Frankrike ikke lenger kunnet henvende seg direkte til det fascistiske Italia. Nei, han må holde seg til London, nettopp til det England som i 1935 opphisset Frankrike mot Italia. Nå meddeler Bonnet Chamberlain at Frankrike er villig til å delta i en firemaktskonferanse. Det er i siste øyeblikk, 28. september kl. tre morgen, for regjeringen i Paris tror å vite at Tyskland vil mobilisere klokken 14 samme dag hvis Prag ikke har gitt etter. I dette siste øyeblikk kommer det altså til firemaktsmøtet i München. Men — før Daladier flyr dit, erklærer han med stor fasthet: «Ja, jeg flyr til München, men jeg kommer ikke til å gi etter!»

(Neste gang: Uventet vending).

bli statsråder etc. Kanskje det forresten ikke var så dumt om også våre statsråder imellom å hverandre opp bokstavelig talt! Det er visst den eneste måten å bli kvitt dem på. Nå er det jo så mange rare organisasjoner og komiteer i Norge at en fra eller til ikke gjør stort. Det er da også en gyselig samling av folk som har undertegnet oppropet, tilogmed vaskeekte kommunister som heller burde hjelpe de undertrykte f. eks. i Ungarn, samt den utrettelige Johs. Andenes. Det som bedrøver oss noe, er at vi finner en så fornuftig og anstendig kar som Per Borten under oppropet. Han må ha hatt et svakt og ubetenksomt øyeblikk. Bare den ting å stå på en slik liste sammen med Løvlien burde gjort ham misstenksom. En stiller høyere fordringer til en bondehøvding som har tatt mål av seg til noe enda større enn til for eksempel en John Lyng.

NY HØYTIDSDAG

På Nasjonalrådets landsmøte fikk en Lina Sørensen etter referatet å dømme «mektig applaus for sitt forslag om en henvendelse til myndighetene om å få gjort frigjøringsdagen i mai til offisiell flaggdag». Jo, det synes vi var en god tanke: å minnes den dag «rettsstaten Norge» trådte frem i all sin glans med mord og overgrep, mishandlinger og tjuerier. Men kanskje en burde heise flagget på halv stang?

Annelise Parow

TANNINNSETNING
Trondheim
Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen Kirke — Voldsminde

Tannlege
MARTIN KJELDAAS
Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 3214
Abonnementspriser:
Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50 pr. halvår. Sverige og Danmark: kr. 29,- pr. år, kr. 14,50 pr. halvår. Utlandet forøvrig: kr. 33,- pr. år, kr. 16,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 35,- pr. år, kr. 17,50 pr. halvår.
Løssalg 65 øre
Annonsepris:
32 øre pr. millimeter over en spalte.
Bruk postgiro nr. 16450.
Utgiver A/L Folk og Land
Sambandstrykkeriet
Oslo